

Esoterní struktura Anthroposofické společnosti

Sergej O. Prokofjev

Pomyslíme-li na to, že naplnění karmy se odehrává mezi individuálními lidmi, potom pochopíme, proč se Rudolf Steiner od počátku nestaral jako spirituální učitel jen o individuální vývoj svých žáků ve smyslu stezky popsané v knize *Jak dosáhneme poznatků o vyšších světech*, ale podnikal také rozsáhlé úsilí, aby v celé Evropě organizoval individuální pracovní skupiny pro společné studium anthroposofie.

Zvláště při Vánočním sjezdu postavil Rudolf Steiner do středu procesu založení nových mystérií obě hlediska duchovní činnosti člověka - individuální a společné. Tak začíná meditace Základního kamene jako jejich mantrický výraz trojím zvoláním k lidské duši („Lidská duše!“), která sleduje stezku moderního zasvěcení, a končí ve čtvrté části mocným zvoláním k sociálnímu sjednocení lidí, jehož pramen vychází z duchovního slunce Kristova: „Aby dobré bylo, co my...“

Totéž se dá říci o nadsmyslovém Základním kamenu, který tvoří esoterní jádro Vánočního sjezdu. Nejprve jej člověk vloží do srdce v čistě individuálním aktu na základě rozhodnutí ze svobodné vůle. Potom však roste a ukazuje se, že není v lidských srdcích tak mnoho zdrojem individuálního vývoje, jako spíše nadsmyslovým základem lidského společenství, jehož cílem je vědomě pracovat na tvorbě nové karmy.

Na tento esoterní cíl - společenství tvořící činnost Anthroposofické společnosti - poukázal Rudolf Steiner přímo hned po Vánočním sjezdu. Uvedený cíl byl úzce svázán s jeho ústřední úlohou na Zemi. Položil si sám otázku v jedné z karmických přednášek: Proč se lidé připojují k Anthroposofické společnosti! - A odpověděl na ni: „Co sjednocuje členy Anthroposofické společnosti! - Sjednocuje je to, že mají uvést do pořádku svou karmu!... Ze člověk opět usiluje zpět ke karmě, ke skutečné karmě, k uskutečnění skutečné karmy. To je kosmický paprsek, který se pro poznávajícího zřetelně rozlévá anthroposofickým hnutím: obnovení pravdy karmy. Podívejte se, s tím je svázáno mnohé z toho, co je osudem jak jednotlivce v Anthroposofické společnosti, tak osudem celé společnosti.“ (GA 237, 8. 8.1924.)

Nutnost uvést do pořádku pozemskou karmu vznikla z toho, že upadla do nepořádku karma lidstva, protože celá skupina andělů se oddělila od říše Michaelovy. Tato skutečnost vysvětluje mnoho katastrofických událostí naší doby. (Viz výše zmíněnou přednášku.) Proto je jednou z nej důležitějších úloh moderní Michaelovy epochy pracovat na karmě, a to nejen na karmě mezi lidmi, ale také mezi nimi a bytostmi hierarchie stojící jim nejbliže. S tímto záměrem (samozřejmě mezi mnoha jinými záměry) byla založena Anthroposofická společnost. A poznáním vlastní karmy ve spojení s kosmickým proudem Michaelovým (tři fáze výše popsané nebeské přípravy anthroposofie) byl dán společnosti potřebný základ ke splnění této úlohy.

Zde musí být zvlášť poukázáno na to, že úloha vytvořit novou karmu mezi lidmi a duchovými bytostmi se týká především bytostí třetí hierarchie, které jsou člověku nejbliže a vedou lidstvo jako skupinové duše k naplnění jeho pozemských cílů. Tak vystupují andělé

vedle své činnosti jako strážní andělé také jako skupinové duše menších lidských společenství, zvláště když jsou svázána svazky duchovního druhu nebo společnou duchovní úlohou. Archandělé vedou jako skupinové duše větší skupiny nebo jako duchové národů celé národy. Nakonec archai zahrnují ve své roli jako skupinové duše celé části lidstva a také jako duchové času lidstvo jako celek a vedou ho po dobu určité epochy.

Pozorujeme-li z tohoto stanoviska esoterní strukturu Anthroposofické společnosti, jak se vytvořila důsledkem Vánočního sjezdu, potom se dá přibližně popsat následovně:"

Anthroposofická práce ve skupinách nebo v pobočkách patřila od počátku působení Rudolfa Steinera jako duchovně vědeckého učitele k základu Anthroposofické společnosti. Když připravoval v roce 1923 anthroposofy na Vánoční sjezd, poukázal sám na esoterní základnu této práce. Během vývoje ve skupině v procesu společného studia duchovní vědy a skrze obrácený kult (který vyrůstá z vnitřního probuzení každého jednotlivého účastníka na prožívání duševně-duchovní stránky působení všech ostatních jednotlivců), dá se postupně navázat vztah k říši andělů. „Anthroposofická obec se pokouší pozvednout lidské duše do nadmyslového světa, aby přišly mezi anděly.“ (GA 257, 3. 3. 1923.)

Jinými slovy, svobodnou společnou činností účastníků takových skupin se nabízí andělům zcela nová možnost spolupráce s lidmi. Jako nové skupinové duše mohou takoví andělé potom spolupůsobit na uskutečnění obráceného kultu v anthroposofických skupinách.

Z tohoto hlediska také připadá hlubší esoterní význam sjednocení různých skupin v jedné zemské společnosti. Spočívá v tom, že v ní sjednocené anthroposofické skupiny získávají možnost pracovat se sférou archandělů, zvláště s tím, který je svázán s touto určitou zemí jako duch národa. Vědomí společné služby tomuto duchu národa, které sjednocuje různé skupiny, otevírá také přístup k jiným archandělům, kteří nejsou duchy národa a kteří potom mohou působit jako nové skupinové duše vyššího řádu v takových obsáhlejších společenstvích. Proto navštívil Rudolf Steiner v roce 1923 při přípravě Vánočního sjezdu různé evropské země, aby založil zemské společnosti. A potom byli pozváni na Vánoce téhož roku zástupci a členové jednotlivých dosud vzniklých skupin a zemských společností do Dornachu, aby pod vedením Rudolfa Steinera společně založili Všeobecnou anthroposofickou společnost s centrem v Dornachu. Slovo Všeobecná v názvu znamená všeobecně lidská a do té míry nezávislá na jakémkoliv národnostní nebo etnické vazbě.

Při Vánočním sjezdu o tom podal Rudolf Steiner zprávu následujícím způsobem: „Dal jsem podnět k tomu, aby se založily zemské společnosti a na tomto základu bude zde o Vánocích založena Všeobecná anthroposofická společnost.“ (GA 260, 27. 12. 1923.)

Díváme-li se na to esoterně, měla tedy být Všeobecná anthroposofická společnost reprezentantem pozemského lidstva před duchem času, který ho teď vede - to jest před samotným Michaellem. Proto začal po založení Rudolf Steiner s obnovenou energií odhalovat členům mystéria Michaelova jako mystéria toho, který je panujícím duchem času a inspirátorem duchovní vědy. Tím byla ukázána nová cesta ke společnému působení anthroposofické společnosti nejen se samotným Michaellem, ale také s jinými archai, kteří patří k jeho proudu ve vyšších světech a kteří jako nové skupinové duše chtějí spolupracovat s lidstvem, popřípadě s onou částí lidstva, která usiluje o to, aby přinesla své duchovní úsilí panujícímu duchu času.